

ГАЛЕРИЈА САВРЕМЕНЕ ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ НИШ

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
ГАЛЕРИЈЕ САВРЕМЕНЕ ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ НИШ
ЗА 2023.ГОДИНУ**

НИШ, ФЕБРУАР 2024.ГОДИНЕ

Бр. 081
26.02.2024. год.

На основу члана 31.став 1.тачка 15) Статута Галерије савремене ликовне уметности Ниш, директор Галерије СЛУ Ниш, дана 26.02.2023.године, подноси Управном одбору

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ГАЛЕРИЈЕ САВРЕМЕНЕ ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ НИШ ЗА 2023. ГОДИНУ

Галерија савремене ликовне уметности Ниш је установа чији је основни задатак презентовање, проучавање и популарисање савременог визуелног стваралаштва, овај задатак реализује се кроз изложбену и информативну активност Галерије.

Галерија савремене ликовне уметности поседује властити фонд уметничких дела због чега има карактер музејске установе и обавља све законом предвиђене музеолошке послове што се спроводи кроз музеолошку активност.

Такође води све послове припреме и организације две традиционалне годишње манифестације: Ликовне колоније *Сићево* и Графичке радионице.

ИЗЛОЖБЕНА АКТИВНОСТ

Галерија савремене ликовне уметности Ниш је током 2023. реализовала 28 изложби у Нишу и то - једанаест у Официрском дому, десет у Павољону у Тврђави и седам у Салону 77. По један термин у поменутих изложбеним просторима уступљен је Друштву архитеката Ниша и Нишвил фестивалу.

Такође, током године Галерија СЛУ Ниш је у приредила укупно 5 изложби у другим градовима и то у Новом Саду и Београду (изложба *Плуралне стратегије из Збирке сликарства*), Ужицу и Пироту (изложба *Сићево 2020-2021*) и Димитровграду (изложба *Николе Антова*).

Изложбени програм је био разноврстан и квалитетан, заснован на самосталним и колективним изложбама различитог типа и медијског карактера. Будући да су 2023. годину обележили значајни јубилеји, један број изложби приређен је тим поводом. Самосталним изложбама обележено је 100 односно 150 година од рођења наших истакнутих уметница Олге Јеврић (1922-2014) и Надежде Петровић (1873-1915). Изложба чланице Српске академије наука и уметности Олге Јеврић, под називом *Композивиција и структура* садржала је више од 80 скулптура које припадају уметничким легатима у Галерији САНУ

и Кући легата у Београду. Изложба Надежде Петровић *Модерност и нација* је била део националног пројекта обележавања 150 година од рођења хероине српске историје и историје уметности XX века. Изложбу је чинио избор од 50 слика које се чувају у колекцијама Народног музеја Србије, Галерије Матице српске Нови Сад, Спомен збирке Павла Бељанског Нови Сад и Уметничке галерије Надежда Петровић у Чачку. Предходно је била реализована и у Београду, Словенији, Републици Српској и Чачку.

Такође изложбе ретроспективног карактера приређене су и појединим ствараоцима који су дали или дају изузетан допринос нишкој уметничкој сцени. Изложбу скулптура Николе Антова (1933-2019), јединог нишког вајара добитника награде Златно лето УЛУС-а и награда на међународним вајарским симпозијумима, чинило је педесетак скулптура из породичне колекције и збирки Народног музеја и ГСЛУ Ниш. Примењена уметница, некадашња директорка Народног позоришта и Позоришта лутака у Нишу, Биљана Крстић изложила је своје сценографије, костиме, скице, а њена ћерка Ивана Савић, професорка Уметничке школе, цртеже и колаже. Заједничком изложбом обележиле су 55 односно 25 година стваралачког рада.

Своје јубилеје великим колективним изложбама обележили су Уметничка школа (75 година рада) и Факултет уметности у Нишу (20 година рада).

Поводом 300 година од изградње Нишке тврђаве приређена је изложба *Нишка тврђава кроз објектив савременика – некад и сад* која је подразумевала интеракцију са публиком тако да су је чиниле фотографије из прошлости, односно породичних албума или из актуелног тренутка чији су аутори наши суграђани или посетиоци Тврђаве.

ГСЛУ Ниш је реализовала традиционалне изложбе: *Ликовна колонија Сићево 2022/23* и *8. Нишки салон* - базиран на ангажовању гостујућих селектора. Селектори су били критичарка дугогодишњег стажа и интернационалног искуства Биљана Томић и професор Факултета уметности у Нишу Мирослав Живковић. Награда Нишког салона додељена је вајарки Дуњи Трутин. Традиционална годишња изложба *Нишки цртеж* није реализована због заузетости Официрског дома у предвиђеном термину (друга половина децембра), већ почетком јануара 2024.

На бази реципроцитетне сарадње са Лесковачким културним центром приређена је изложба *Ликовне колоније Власина* – избор слика из фонда ове колоније сачинио је проф. Срђан Марковић. ГСЛУ Ниш је приредила и традиционалну изложбу *Ликовних уметника Ниша*, која је окупила дела 56 уметника различитих генерација који живе и раде у нашем граду, као и изложбу *Аквизиције – поклони 2016-2022*, будући да је у наведеном периоду чак 85 домаћих и страних уметника (из Италије, Мексика, Данске) поклонило колекцији Галерије своја дела. Организована је и изложба плаката XX – пет мастер уметница млађе генерације које су дипломирале на Факултету уметности у Нишу.

Самосталним изложбама из актуелне продукције представили су се и бројни савремени уметници из различитих средина: из Ниша – Јелена Китић и Биљана Јанковић, из Новог Сада - Аница Радошевић, из Ужица – Јелена Петровић Луковић, из Краљева – Павле Поповић и Ђорђе Симић, из Београда – Невена Поповић, Марко Лађушић и Душан Петровић. Многи од њих су професори на различитим факултетима уметности у земљи. Такође ГСЛУ Ниш је приредила самосталне изложбе уметницима нашег порекла који живе и раде у Паризу: Игору Антићу, Богдану Павловићу и Љиљани Павловић Диер. Игор Антић је наменски за Салон 77 креирао оригиналну просторну инсталацију која је

кореспондијала са изгледом и историјом објекта. Изложба Богдана Павловића је била мултимедијског карактера а Љиљана Павловић се представила ретроспективном изложбом графика.

О изложбеном програму ГСЛУ Ниш као и ранијих година редовно су извештавале *Народне новине* и портал *Јужне вести* као и градске и регионалне ТВ станице (*Belle Amie*, *Зона плус*, *Коперникус*) и специјализовани портали (*Арт магазин*) или интернет портали ширег карактера (*Нишке вести*, *Мегафон*, *Наисус*, *Новинарионлине...*). Објављено је укупно чак 402 прилога.

Вођена је евиденција о броју посетилаца тако да је укупан број током године је 32 196. Највеће интересовање публике очекивано изазвала је изложба Надежде Петровић (3203 посетилаца) која је имала и бројне организоване посете ученика. Следеће по броју посетилаца су изложбе Биљане Крстић и Иване Савић (2148), Николе Антова (1685) и Олге Јеврић (1470), док је од колективних изложби најпосећенија била изложба *Нишка тврђава кроз објектив савременика* (1713).

Изложбени програм се одвијао по предвиђеном плану, био је високог квалитативног нивоа, базиран на сучељавању различитих ликовних поетика уметника предходних деценија и актуелног тренутка.

МУЗЕОЛОШКА АКТИВНОСТ

Музеолошка активност ГСЛУ Ниш почива на савременим музеолошким принципима и Закону о заштити културних добара.

Фонд ГСЛУ Ниш се сваке године обогађује новоприспелим делима. Будући да се све слике, скулптуре, инсталације и објекти из фонда чувају у приземном локалу у улици Наде Томић чији су просторни катацитети били попуњени, ове године је учињен велики помак у непосредном смештају уметничких дела јер је капацитет депоа проширен и на суседну просторију. Осим тога у две веће собне јединице уграђене су покретне металне преграде / регали за смештај слика тако да се слике сада чувају на адекватан начин, не наслањају се једна на другу, смањене су могућности њиховог механичког оштећења а олакшано руковање. Такође за смештај и чување 6 скулптура урађени су посебни сандуци од медијапана. Услови у депоу задовољавају стандарде о прописаној температури и влажности ваздуха. Сви радови на папиру (графики, цртежи, скице...) који нису урамљени, чувају се у металним орманима који се посебно закључавају а смештени су у канцеларијама ГСЛУ Ниш.

За потребе реализовања ретроспективне изложбе Николе Антова кустос конзерватор је спровео различите поступке и мере чишћења и заштите 7 његових дела. Такође интервенције су вршене на две слике Миће Поповића из фонда, на полиптиху Душана Марковића, као и на сликама Чедомира Крстића и Александра Цветковића за потребе излагања на изложбама у Београду и Новом Саду. Извршени су и конзерваторски третмани

на скулптурама Златка Гламочака и Марка Црнобрње ради припреме за излагање у наредној години.

У складу са важећим правилима о уметничкој документацији ГСЛУ Ниш је наставила да води документацију о свакој реализованој изложби (чување плаката, позивница, каталога, текстова са отварања). Редовно је ажурирана фототека, видеотека (снимци са отварања и поставке изложби) и хемеротека (натписи из писаних медија о изложбама и раду Галерије). Као матична институција за ликовне уметнике Ниша ГСЛУ прати њихов рад кроз посебну документацију у виду ауторских досијеа који се допуњавају и архивирају.

Настављен је процес дигитализације збирки у циљу трајног чувања, заштите дела и доступне претраге значајне за рад кустоса, аутора изложби, истраживача.

Музеолошка активност подразумева и употпуњавање галеријских збирки. Фонд је током 2023. године обогачен са 34 дела: тринаест дела захваљујући Ликовној колонији *Сићево*, пет дела је откупљено по посебном пројекту који је одобрен од стране Министарства културе и информисања Републике Србије (дела Светлане Волиц, Радета Мутаповића, групе ДимТим, Балше Рајћевића и Анђеле Грабеж), једанаест захваљујући Графичкој радионици, док је петоро уметника поклонило по једно дело, то су: Богдан Александров, Весна Кларчар Недимовић, Ненад Живадиновић, Биљана Јанковић и Љиљана Павловић Диар.

ИЗДАВАЧКА И ЕДУКАТИВНА ДЕЛАТНОСТ

У оквиру издавачке делатности ГСЛУ Ниш је штампала пратеће каталоге и плакате. За изложбе Надежде Петровић и Олге Јеврић рађени су каталози малог обима (8 страна) јер су установе носиоци организације изложби (Народни музеј Србије и Галерија САНУ) приредиле монографске публикације о овим уметницама.

За изложбе у самосталној организацији ГСЛУ Ниш рађени су каталози типских димензија а различитог обима. За колективне изложбе штампани су каталози од 24 (Ликовна колонија *Сићево*) до 44 стране (Нишки салон), док су каталози за самосталне изложбе били у распону од 12 до 24 стране. Све послове припреме и дизајна каталога обављала је стручна служба ГСЛУ Ниш.

ГСЛУ Ниш је у 2023. години своју издавачку делатност обогатила и монографијом о вајару Николи Антову. Књига је обима 160 страна илустрована са 100 колор репродукција дела. Аутор монографије је музејски саветник Милица Тодоровић. Монографија је промовисана током трајања изложбе Николе Антова у Павиљону у Тврђави а у промоцији су поред аутора учествовали проф. др Срђан Марковић и музесјки саветник Биљана Грковић. Овом публикацијом ГСЛУ је наставила своју едицију књига о истакнутим уметницима Ниша.

Спровођено је током целе године свакодневно ажурирање података на властитом сајту (gslunis.rs) и пружање основних информација о активностима Галерије на друштвеним

мрежама (Facebook, Instagram, X). По званичној статистици друштвених мрежа просечан број посета страница ГСЛУ Ниш је у 2023.години повећан за 6 процената у односу на предходну годину са више од 4000 посета на месечном новоу.

ЛИКОВНА КОЛОНИЈА СИЋЕВО 2023

Ликовне колоније *Сићево 2023* одржана је у периоду од 1. до 10. септембра. Колонија је задржала међународни карактер. Учесници из иностранства били су из далеких земаља односно Аустралије (Демон Коварски) и Јужне Кореје (Ким Кјун Џу) а из наше земље: група ДимТим (Данијела Мршуња Васић и Миленко Васић), Весна Кнежевић, Радомир Кнежевић, Мирољуб Филиповић и Милан Видојковић. Сви уметници су први пут боравили у Сићеву и учествовали у раду Колоније.

ГСЛУ Ниш је као организатор манифестације осим смештаја обезбедила уметницима тражени материјал за рад, исхрану и путне трошкове.

Током трајања Колоније одржано је низ пратећих програма: обилазак клисуре и манастира у њој, посета културно-историјским споменицима Ниша, свечани пријем у Градској већници, обишли су их ученици основне школе Надежда Петровић из Сићева. Било је посебно драгоцено дружење са децом са посебним потребама из установе Мара који су посетили Колонију и заједно са уметницима сликали у атељеу. Учесници су износили искуства и мишљења о боравку у Сићеву и значају ове Колоније гостујући у појединим телевизијским емисијама.

Да би боравак уметника у згради Колоније био пријатнији ГСЛУ Ниш је поједине просторије опремила клима уређајима.

Будући да се од 2020. године изложбе Ликовне колоније приређују бијенално ове године је организована изложба прошлогодишњег и овогодишњег сазива. Изложба је обухватила радове шеснаесторо уметника и одржана је у периоду од 2. до 25. новембра у Павиљону у Тврђави. За потребе реализације ГСЛУ је опремила односно урамила радове који су то захтевали, приредила и штампала каталог, обезбедила уметницима долазак и преноћиште. О изложби је у медијима објављено 16 прилога. Након завршетка сва дела су музеолошки обрађена и евидентирана у књизи инвентара колекције ГСЛУ Ниш.

ГРАФИЧКА РАДИОНИЦА СИЋЕВО 2023

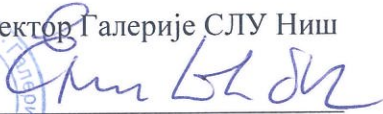
Графичка радионица се организује као седмодневни резиденцијални боравак у Сићеву уметника који су по основној вокацији графичари. Одржана у периоду од 5. до 11. јуна. Имала је пет учесника и међународни карактер. Учесници из иностранства били су Роман Кушар (Белгија) Дуња Недељковић (Италија) Митја Станек (Словенија) а из наше земље Лидија Среботњак Пришић (Нови Сад) и Данило Пауновић (Ниш).

Уметници су радили у графичком атељеу у згради Колоније примењујући технике дубоке и сито штампе. Током боравка имали су прилику да детаљније обиђу клисуру и посете

културно-историјске споменике Ниша. Свако од уметника фонду Галерије оставља по две графике у тиражу од по пет отисака. Новонастали радови биће излагани на заједничкој изложби три годишња сазива која ће бити реализована 2025. године.

ОМЛАДИНСКА ЛИКОВНА КОЛОНИЈА

У сарадњи са Колом српских сестара и Уметничком школом у Сићеву је реализована 5. Омладинска уметничка колонија, која је окупила ученике Уметничке школе и студенте Факултета уметности у Нишу, а у раду су учествовали и корисници Установе Мара, што је сазиву дало инклузивни карактер.

Директор Галерије СЛУ Ниш

Емилија Тоћић Билић

